

EDWIN BROERSE: „VEEL ALPHENSE PATIËNTEN HEB IK GELUKKIG TERUG, MAAR DIE IN HET AZC ZAL IK NOOIT MEER ZIEN”

‘ALS JE IN EEN DIEP DAL ZIT, KAN HET ALLEEN MAAR BETER WORDEN’ IS ZO’N TEGELTJESWIJSHEID WAARVAN JE HOOPT DAT HIJ KLOPT. VOOR HUISARTS EDWIN BROERSE PAKTE HET GELUKKIG WÉL ZO UIT. NA HET DOORMAKEN VAN EEN DEPRESSIE EN HET VERLIES VAN ZIJN PRAKTIJK, HEEFT HIJ ZIJN LEVEN NU WEER OP DE RIT. ZELFS MEER DAN DAT, WANT ZIJN ‘NOODGEDWONGEN’ WERK IN EEN ASIELZOEKERSCENTRUM HEEFT HEM EEN RIJKER MENS GEMAAKT.

Door Jolanda van Luinen

OVER VALLEN EN OPSTAAN

U bent zojuist voor de tweede keer een zelfstandige huisartsenpraktijk begonnen. Hoe zit dat?

„In 1999 heb ik de praktijk overgenomen van dokter Boss, aan de Stationsstraat. Er was toen al sprake van dat er aan de prinses Irenelaan een gezondheidscentrum zou komen, waarvan die praktijk deel zou gaan uitmaken. In de overbruggingsperiode heb ik vijf jaar in een keet gewerkt. Dat ging met vallen en opstaan, want de keet was klein en gehorig, en ’s winters moesten we de leidingen ontdooien. In juni 2004 konden we naar het gezondheidscentrum verhuizen. Met veel plezier heb ik er tot maart 2007 gewerkt. Toen werd ik ernstig ziek, geestelijk. Daar ben ik heel open in, want over mijn afwezigheid gingen de raarste verhalen rond. Ik zou geëmigreerd zijn naar Kenia of een openhartoperatie hebben ondergaan. Maar het was dus een depressie. Voor mij kwam het als een donderslag bij heldere hemel. Gelukkig was ik binnen een half jaar hersteld, door medicijnen en een goede begeleiding. In september 2007 wilde ik weer gaan werken, maar er bleek een kink in de kabel gekomen. Tijdens mijn afwezigheid waren mijn collega’s tot de conclusie gekomen dat ik als persoon niet goed in het gezondheidscentrum paste. In onderling overleg, maar met spijt in mijn hart besloot ik alleen verder te gaan. Dat was moeilijk. Jarenlang had ik in de keet gebivakkeerd, met hoop op betere tijden en met de bedoeling iets op te bouwen.

Na dat halve jaar ziek te zijn geweest, miste ik mijn patiënten al. Met veel van hen had ik in acht jaar tijd een band opgebouwd, daarom wilde ik graag huisarts in Alphen blijven. Een nieuwe praktijkruimte vinden, viel echter niet mee. Pas afgelopen 1 september kon ik dan van start aan de Toussaintstraat 59. Hoewel ik er dus anderhalf jaar uit ben geweest, heb ik 85 procent van de patiënten die ik in de Dillenburg had weer terug. Tijdens het spreekuur moet ik soms echt even bijpraten met mensen. Hun hartelijke ontvangst maakt van elke dag een feestje.”

Wat hebt u gedaan in het jaar voordat een nieuwe praktijk kon beginnen?

„Toen ik wist dat ik niet verder kon met het gezondheidscentrum, wilde ik ander maatschappelijk relevant werk doen. Uiteindelijk ben ik via de GGD huisarts geworden in asielzoekerscentrum Crailo, in Laren. In de jaren ervoor was ik als huisarts betrokken geweest bij het azc in Alphen en in

Behalve zijn patiënten, heeft Edwin Broerse ook z’n ‘ouderwetse’ bureau meegenomen naar zijn eigen, nieuwe huisartsenpraktijk.

Foto: Wil Kokelaar

september 2007 in azc Alkmaar als invaller. Ik wist dus wat ik in Laren kon verwachten. Als arts kun je er dankbaar werk doen. In Crailo hield ik me niet alleen bezig met de medische zorg. Ik heb me ook menig keer bemoeid met praktische zaken, zoals voor patiënten bellen naar advocaten of naar achterblijvers in het buitenland. Dat mocht ik eigenlijk niet doen, maar zelf hadden ze daar geen geld voor.”

OVER DE VERHALEN

Kunt u een beeld schetsen van het leven in een azc?

„Voormalige kazerne Crailo heeft zo’n duizend inwoners van wel zestien verschillende nationaliteiten. Deze mensen verblijven in kamers van vier tot zes personen. Het gebrek aan privacy, de onzekerheid en verveling leveren hun ontzettend veel spanningen op, die zich vaak uiten via lichamelijke klachten. Om een goede diagnose te kunnen stellen, moest ik weten wat de mensen bezighoudt. In 50 procent van de gevallen redde ik het met Duits, Engels en Frans - mijn talenkennis is er in dat jaar flink op vooruit gegaan - in de andere gevallen sprak ik met mijn patiënten via de tolkentelefoon.”

„Alle asielzoekers hebben een eigen verhaal; wat ze gemeen hebben is dat niemand naar Nederland is gekomen met het idee het ‘hier eens te proberen’. Ze zijn gevlucht uit angst voor het gevaar. Begeleiders slaan daar een slaatje uit. Zo betaalde een man uit Iran zo’n tienduizend euro om te kunnen vluchten. Om dat geld bij elkaar te krijgen verkocht hij zijn hele hebben en houden. Sommige vluchtelingen worden

ondersteund door familie, die ook geld bij elkaar sprokkelt. Uiteindelijk gaan ze met al hun bezittingen in één koffer op reis. Heel vaak belanden ze onbedoeld - door toedoen van de begeleider - in Nederland en hebben ze geen geld om verder te trekken. Dat alleen rijke mensen (kunnen) vluchten is niet waar. Wel zijn asielzoekers vaak bovengemiddeld intelligent, waardoor ze beter de vluchtmogelijkheden kennen.”

Wisten ze wat hen in Nederland te wachten stond?

„Nee. Ze verlaten hun land met maar één gedachte: weg hier! Als vluchtelingen in Nederland asiel hebben aangevraagd, mogen ze hangende de procedure niet werken, studeren of naar school. Wat ze dan de hele dag doen? Eten en slapen. Overdag mogen ze het azc verlaten om naar bekenden te gaan of het land te bekijken. Zulke uitstapjes ondernemen ze niet vaak, want van de 50 euro per persoon die ze wekelijks krijgen moeten ze alles betalen, behalve huur, gas, water en elektriciteit. Het openbaar vervoer naar Zevenaar, voor een interview met de Immigratie- en Naturalisatiedienst, wordt wel voor hen betaald. Hier moeten ze minimaal twee keer naar toe, waarvoor ze steeds drie dagen onderweg zijn. Tijdens die interviews wordt hun verhaal uitgeplozen en wordt uitgezocht of ze terug kunnen naar hun eigen land. Dat valt niet altijd mee, want soms hebben ze geen bewijs van hun geboorte of huwelijk, of die papieren zijn kwijtgeraakt. Dus niet expres kwijt gemaakt, wat nogal eens gedacht wordt.”

„In Afghanistan zijn er zogenaamde ‘safe places’ waar vluchtelingen uit dat land naar toe zouden kunnen, maar het is het daar alles behalve veilig. Als man kun je er plotseling verdwijnen en als vrouw overvallen of verkracht worden. In dat laatste geval moet je weer vluchten of word je een verschoppeling. Volgens de plaatselijke leer is namelijk na een verkrachting je eer geschonden. Het slachtoffer wordt dus eigenlijk dubbel gestraft. Ook kan het voorkomen dat familie een teruggekeerde vluchteling als verrader beschouwt, waardoor hij alsnog verstoten of vermoord wordt. Deze normen en regels kunnen wij in het Westen niet begrijpen.”

OVER OVERLEVEN

Kwam u in het azc opvallend andere lichamelijke klachten tegen dan in Alphen?

„De kazerne in Crailo is gebouwd voor dienstplichtige militairen en niet voor gezinnen. Het gebeurt dus nogal eens dat er kinderhandjes tussen de zware, metalen deuren komen. Daarnaast wordt er veel met de fiets gevallen en komen er voetjes tussen de spaken. Nieuwe asielzoekers worden gescreend op tuberculose, luizen en schurft. Voor die tijd kende ik schurft alleen van plaatjes. Wat ik voorheen ook nog niet eerder had gezien, was een gespleten gehemelte. Als in Nederland een baby wordt geboren met schizis, wordt hij binnen twee weken geopereerd. Aangezien ik in Alphen geen bevallingen begeleid, is de bovenlip en het gehemelte vaak al gesloten voordat ik zo’n kindje op een spreekuur zie. De schrik was dus groot, toen ik in het azc een 6-

jarig schizispatiëntje zag dat door deze lichamelijke afwijking ondervoed was geraakt. Het is een wonder dat hij in zijn eigen land heeft kunnen overleven. Een Nederlands schizisteam heeft hem gelukkig kunnen helpen.” „Door alles wat ik in het afgelopen jaar geleerd, gezien en gedaan heb, voel ik me beslist een rijker mens dan voorheen. Toch zijn er ook momenten geweest waarop ik machteloos stond. Zo was ik het ene moment van alles aan het regelen voor een jongen met een psychische stoornis en was hij het volgende moment overbracht naar het uitzetcentrum. Die jongen was zo beschadigd, dat terug in zijn eigen land niets van hem terecht komt. Hij en andere mensen in het azc spoken regelmatig door mijn hoofd. Ik kan alleen maar hopen dat het goed met hen gaat, want ik zal ze waarschijnlijk nooit meer zien.”

OVER TOEKOMSTPLANNEN

Wat kunnen we nog van Edwin Broerse verwachten?

„Waar ik nu vooral mee bezig ben is de nabije toekomst. Hierin wil ik samen met mijn assistentes een mooie praktijk voeren.”

Naam: Edwin Broerse
Geboortedatum: 28 april 1966
Geboorteplaats: Amsterdam
Beroep: huisarts
Relatie: getrouwd
Kinderen: zoon (bijna 9)
Hobby’s: Oud-Griekse en Egyptische geschiedenis, fotograferen, muziek luisteren, (wil weer gaan) sporten